

FEDERATIE FRANDO

SINT-FRANCISCUS | SINT-ANTONIUS | DON BOSCO

Elk mens heeft zijn eigen verhaal

Tjanca

We hebben een gepast plekje gevonden in de 'Keuken' van Fabota, zeg maar buurtwerk 't Lampeke in Leuven. Tjanca was bereid om haar verhaal nog eens te vertellen. Dat had ze al op de startavond van Welzijnszorg gedaan (9 oktober '23) en dat was bij de aanwezigen sterk binnengekomen. Af en toe onderbrak ze het nu met een groet aan de personen die binnenkwamen. Tjanca is hier geen onbekend persoon. De oud-collega's begroeten haar allemaal vriendelijk. Dit lijkt ons het gepaste kader om in te gaan op het thema van de adventscampagne van Welzijnszorg: 'De strijd tegen armoede winnen we samen.' Lieven Verlinde van buurtwerk 't Lampeke liet niet na om nog wat duiding te geven over de strijd tegen armoede.

Het verhaal van elke mens begint bij zijn of haar geboorte. Zo ook bij Tjanca. "Ik ben geboren in kansarmoede. Mijn ouders waren verslaafd en ik werd als baby al geplaatst. Mijn kindertijd en jeugd heb ik in pleeggezinnen en instellingen doorgebracht. Ook niet zonder pech, want mijn pleegmoeder verongelukte onverwacht wat mijn toekomst weer belastte. Tot mijn zestiende moest ik nog elk weekend naar mijn ouders. Dat kan ik niet anders omschrijven dan telkens een hel. Op mijn zestiende heb ik dan mijn eerste zelfmoordpoging gedaan. Met een eerste korte opname als gevolg. Het was duidelijk dat angsten en depressies mij parten speelden. De trauma's uit mijn jeugd had ik niet kunnen verwerken. Op mijn zestiende ging ik noodgedwongen alleen wonen. De hele situatie maakte dat ik mijn humanioradiploma nooit kon halen. Ik ben dan beginnen werken en deed de ene na de andere interimop-

dracht.

Het spook van schulden

Op mijn achttiende ging ik samenwonen met mijn toenmalige vriend en op mijn eenentwintigste kreeg ik mijn eerste kind. Anderhalf jaar later zouden de depressies weer opduiken. Mijn verleden bleef mij achtervolgen en ditmaal werd ik acht maanden lang opgenomen. Het zat te diep. Nadien kon ik via interimopdrachten weer aan de slag. Maar dan dook een ander spook op. Ik zat met een heleboel schulden. Een opeenstapeling van medische kosten, huishuur, een lening die ik moest afbetalen, kosten ten gevolge van mijn relatiebreuk. Ik ging 's nachts werken om zo mijn schulden toch te kunnen afbetalen. Dat was toch wel pittig. Gelukkig leerde ik mijn nieuwe partner kennen die mij steunde. Desondanks bleven de financiële problemen mij achtervolgen. Via het CAW kon ik collectieve schuldbemiddeling aangaan."

Collectieve schuldbemiddeling is een gerechtelijke procedure om structurele schuldproblemen aan te pakken. Een schuldbemiddelaar (via ocmw, caw, advocaat) beheert het inkomen in de plaats van de persoon met schulden. Het helpt hem/haar om op die manier de schulden af te betalen. Na de collectieve schuldenregeling kan de persoon terug schuldenvrij door het leven.

"Het was niet evident om met 70 euro per maand als gezin rond te komen. Toen ik dertig was werd ik opnieuw zwanger en kreeg ik mijn jongste. Maar de zorgen waren niet voorbij. Ik ging weer werken in de productie van een bedrijf, maar na anderhalf jaar kreeg ik opnieuw een depressie. Ik werd een jaar opgenomen. Hierna volgden twee jaar dagziekenhuis. Het is in die tijd dat ik buurtwerk 't Lampeke op een andere wijze leerde kennen. Ik werd er vrijwilligster."

Lieven Verlinde (buurtwerk 't Lam-

peke): "In mei '20 begon Tjanca als vrijwilligster in onze kinderwerking. In volle corona was dit een echte meerwaarde. Vanaf september werd dit een voltijdse vrijwilligersjob en in mei '21 kon ze bij ons terecht als betaalde kracht binnen sociale economie. Tjanca zag haar talenten en competenties groeien en voelde ook 'goesting' om pedagogisch met kinderen te werken. Daarom begon ze in het voorjaar van '22 ook met de opleiding kinderdzorg.

Dit is ook waar onze werking in gelooft. Mensen versterken en ondersteunen om zo tot echte talentenontwikkeling te komen, die staat voor wat mensen graag willen en kunnen doen. Jammer genoeg staat een deel van deze sociale economie sterk onder druk. Hopelijk zorgt de Vlaamse regering ervoor dat wij dit soort verhalen kunnen blijven realiseren. Want ze zijn ontzettend waardevol voor de persoon, de werking én de samenleving."

Tjanca: "Ik kon eindelijk werken in een voltijds statuut met een eerlijk loon dat mij terug financiële ademruimte gaf. Ik kon met mijn gezin ook naar een sociale woning. Ik haal vreugde uit mijn studies en ik haal ook goede punten." Hier zie ik dat haar ogen oplichten. Ze is terecht fier. De vraag wat haar uiteindelijk vooruitgeholpen heeft, ligt nu voor de hand.

Stappen vooruit

"Er zijn verscheidene dingen die mij vooruitgeholpen hebben. Vooreerst deze plek hier. Ik kende kinderwerking Fabota (buurtwerk 't Lampeke) al van jongs af aan. Als klein kind hadden mijn ouders hier bezoekrecht. Dit was een veilige plek. Wanneer ik zelf ging werken kon ik hier terecht voor mijn zoon-tje. Uiteindelijk kon ik hier dus zelf komen werken. Ze kenden mijn geschiedenis en maakten er geen probleem van wanneer ik eens een mindere dag had. Ze gaven mij leerkansen en hielpen mij werken aan

mijn negatief zelfbeeld. Ik kon wel iets. In het verleden was ik, gezien de opdrachten, steeds laag betaald. Dat was heftig met de vele medische kosten en de zorg voor een gezin met twee kinderen. Ik hoef wel niet te vertellen dat augustus, september en december helse maanden waren waarin de onkosten zich opstapelden. Een eerlijk en volwaardig loon zorgde mee voor een doorbraak.

In het najaar '22 kon ik aan het werk in een kinderdagverblijf, dat samenwerkt met 't Lampeke. Tegelijk mocht ik ook mijn opleiding van kinderverzorgster afwerken. Hier ben ik nu (najaar '23) nog steeds mee bezig."

Kansen krijgen

Dat armoede een strijd is die we samen moeten winnen, lezen we overduidelijk in het verhaal van Tjanca. Niet alleen in buurtwerk 't Lampeke kreeg zij telkens weer kansen. Tijdens haar medische opnames kwam zij in aanraking met een begeleiding die haar meer in zichzelf deed geloven, keer op keer. Gezien de ernst van de trauma's bleken geneesmiddelen onontbeerlijk. Zich gehoord weten deed haar stappen vooruit zetten. Huisvesting is nog zo'n pijnpunt. Waar kan je terecht in een stad als Leuven, waar de prijzen op de privé-markt boomen? Dat het niet plezant is om met een kind in een opvangcentrum te gaan slapen, ervaarde ze zelf. Dat scholen een belangrijke plaats kunnen zijn voor begrip ondervond

Tjanca voor zichzelf en haar kinderen. Hier lichten haar ogen opnieuw op en horen wij dat zij een moeder is die voor haar kinderen dezelfde kansen wil als andere kinderen. De bezorgdheid van de oudste voor zijn moeder en de kinderlijke genegenheid van de jongste zijn voor haar een zegen. Ze laat het niet na om een foto te laten zien van beiden. Misschien nog een laatste vraag voor Tjanca: "Wat wil je nog kwijt aan onze lezers?" Tjanca moet niet naar haar woorden zoeken.

"Elk mens heeft zijn eigen verhaal. Je weet niet wat ze meegemaakt hebben. Wees dus verdraagzaam en oordeel niet te vlug. De meeste mensen in armoede hebben er zelf niet voor gekozen. Ze zijn er door omstandigheden in gerold. Ik had gelukkig mensen rondom mij die mij geholpen hebben om sterker uit dat diep dal uit te komen."

Laat het dus maar duidelijk zijn. De strijd tegen armoede winnen we samen.

Deken Patrick

Welzijnszorg ondersteunt al vele jaren buurtwerk 't Lampeke in Leuven. Dit buurthuis levert al vijftig jaar pionierswerk wat betreft de bestrijding van armoede. Dit jaar wonnen ze ook de 24ste prijs 'Armoede uitsluiten' van Welzijnszorg onder meer vanwege hun volgehouden inspanningen naar kinderen en jongeren toe. Meer informatie over 't Lampeke vind je op www.lampeke.be.

Prijs "Armoede uitsluiten"

Colofon

DIENST ABONNEMENTEN
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 30
dienst.parochiebladen@kerknet.be

ALGEMENE REDACTIE
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 40
redactie.kerkenleven@kerknet.be
secretariaat.kl@kerknet.be
www.kerkenleven.be

PUBLICITEIT
Trevi plus bvba
Meerlaan 9, 9620 Zottegem
09 360 48 54 • fax 09 367 49 88
katrien.lannoo@treviplus.be
www.treviplus.be

Copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren.

KERK & leven is een uitgave van
Studiecentrum Kerk en Media vzw

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Herman Cosijns

Diocesane redactie Aartsbisdom
Filip Ceulemans, 03 202 84 35,
filip.ceulemans@kerknet.be
Tony Dupont, 011 23 08 80,
tony.dupont@kerknet.be
Frederik de Merodestraat 18, 2800 Mechelen

ABONNEMENTEN
Philippe Nachtergaele
P. Nollekensstraat 145,
3010 Kessel-Lo
philippe.nachtergaele@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-ANTONIUS
Leo Swinnen
Platte-Lostraat 202,
3010 Kessel-Lo
gsm 0496 214 614
leo.swinnen@telenet.be

REDACTIECONTACTPERSOON
DON BOSCO
Gilberte Havet
Grensstraat 79,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 45 87
gilberte.havet@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-FRANCISCUS en
EINDREDACTIE FRANDO
Leo Page
Verenigingstraat 21
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 2151 gsm 0479 508178
leopage42@gmail.com

CONTACTADRESSEN
DON BOSCO
Jef Wauters,
Cristianlaan 43,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 58 92 gsm 0485 06 30 38

SINT-ANTONIUS
Mathieu Voets, Volhardingslaan 30,
3001 Heverlee (0475/675667)
Parochiesecretariaat: Léon Schreursvest 33,
3001 Heverlee

SINT-FRANCISCUS
Parochiesecretariaat
Tiensesteenweg 190,
3001 Heverlee
Open op dinsdag en donderdag
van 09.30 u. - 11.30 u.
Het kan nuttig zijn vooraf te bellen
op 016 25 04 59
of liefst op **0492 319215**

VIERINGEN

SINT-FRANCISCUS

Zondag 17 december 2023

3e zondag van de advent

10u. Viering

Gedachtenisviering voor de familie
Eykens-Royer

Voorganger: Pater Leo De Weerdts j

en Gaston Eysermans

Lector: François Barrette

Zang: Eddy Van Espen

Orgel: Raoul Vereecken

Beelden: Thierry Van Craenem

Zondag 24 december 2023

4e zondag van de advent

10u. Viering

Voorganger: Gaston Eysermans

Lector: Thierry Van Craenem

Zang: Guy Saenen

Orgel: Herman Baumers

Beelden: Lieven Dries

16u. Kerstwake

Familieviering

Voorganger: Rony Timmermans en

Lieven Dries

Lector: kinderen

Zang en muziek: Pieter Vanderve-

ken en Stien Eysermans

Orgel: Anna Rusakova en Sofia

Beelden: Thierry Van Craenem

Maandag 25 december 2023

Kerstmis

10u. Viering

Intentie voor de familie Mertens-
Heylen, Fenna Huygen en Jef Mer-
tens

Voorganger: Pater Leo De Weerdts j

Assistenten: Gaston Eysermans en

Lieven Dries

Lector: Mieke Cantineaux

Zang: Koor Blij Rondeel

Orgel: Herman Baumers

Beelden: Thierry Van Craenem

Dinsdag 26 december 2023

2e Kerstdag

10u. Viering

Voorganger: Rony Timmermans

Lector: Guido Lauwerier

Zang: Eddy Van Espen

Orgel: Raoul Vereecken

SINT-ANTONIUS

Zondag 17 december

3ste zondag van de advent B

11 u. viering met koor- en samen-
zang

Voorganger: Mirjam Van Lamme-

ren

Assistent: Mieke Vanhooymissen

Lector: Ann Henderickx

Homilie: Mirjam Van Lammeren

Beelden: Leo Swinnen

Zondag 24 december

Kerstavond – Geboorte van de Heer

20 u. viering met koor- en samen-
zang

Voorganger: pater Fons Swinnen SJ

Assistenten: Caroline Van Auden-

hoven en Myriam Neves

Homilie: pater Fons Swinnen SJ

Beelden: Leo Swinnen

Maandag 25 december

Kerstmis

11 u. viering met koor- en samen-
zang

Voorganger: Caroline Van Auden-

hoven

Assistent: Myriam Neves

Lector: Liliane Wagemans

Homilie: Caroline Van Audenho-

ven

Beelden: Leo Swinnen

DON BOSCO

Zondagsvieringen om 10.30 u.

17 december

24 december (zondag, tevens kerst-

avond) viering om 18u

7 januari Start van het nieuwe jaar

2024

21 januari

BEKENDMAKING

door Deken Patrick Maervoet, cano-
niek verantwoordelijke van de pa-
rochie Sint-Antonius van Padua te
Heverlee, Leuven van het resultaat
van de oproep tot kandidaten voor
het lidmaatschap van de Kerkraad.

Overeenkomstig artikel 7 § 1 van
het decreet van 7 mei 2004 betref-
fende de materiële organisatie en
werking van de erkende erdien-
sten, werd aan alle belangstellende
meegegeeld dat er twee vacatu-
res zijn binnen de Kerkraad van het
Kerkfabriek Sint Antonius van Pa-
dua te Heverlee, Leuven.

De kandidaturen dienden schrifte-
lijk ingediend te zijn vóór 22-11-
2023.

De hierna volgende personen heb-
ben zich tijdig kandidaat gesteld:

Liliane Wagemans,
Henri Regastraat 32 te 3000 Leuven
Peter Laruelle,

Geldenaaksebaan 215 te 3001 Hever-
lee, Leuven

Overeenkomstig artikel 7 § 3 van
het decreet van 7 mei 2004 betref-
fende de materiële organisatie en
werking van de erkende erdien-
sten, kan binnen de vijftien dagen
na de dag van deze bekendmaking
tegen de kandidaten bezwaar inge-
diend worden bij de Kerkraad van
het Kerkfabriek Sint Antonius van
Padua te Heverlee, Leuven, ter at-
tentie van deken Patrick Maervoet
Jules Vandenbemptlaan 2, 3001 He-
verlee
Opgemaakt op 4 december 2023

Deken Patrick Maervoet
door de bisschop aangestelde ver-
antwoordelijke van de parochie
Sint-Antonius van Padua te Hever-
lee, Leuven

Kerstagenda in de Zone

- Parochie	24 december		25 december	26 december
	4 ^{de} zo advent	Kerstavond		
Linden	10 u	21 u	10 u	/
Vlierbeek	10.30 u	24 u	10.30 u	/
Blauwput	/	16 u kindvriendelijke viering	10 u	/
Bovenlo	/	20 u	10 u	/
Don Bosco	/	18 u	/	/
Franciscus	10 u	16 u gezinsviering	10 u	10 u
Antonius	/	20 u	11 u	/

Een vredeswens vanuit het Midden-Oosten tot bij u thuis

**GEBEDSVIERING
MET VERSPREIDING
VAN HET
VREDESLICHT 2023**

Zaterdag

16 december

20.00 u. sint Kwintenkirk

Linden

**Vredeslichtjes ter plaatse
vrije bijdrage voor Vredeswerk**

PASTORALE ZONE KESSELINDE

Het klinkt hypocriet als men van-
daag zegt dat het vredeslicht komt
uit Palestina, een regio waar men
momenteel méér met oorlog bezig
is dan wel met vrede, en toch.

Het vredeslicht wil mensen motive-
ren om tussen Kerstmis en Nieuw-
jaar een eenvoudige, maar een per-
soonlijke en actieve bijdrage op te
nemen om warmte, vreugde, hoop,
licht en hartelijkheid aan alle men-
sen door te geven. We oriënteren
ons op de dialoog ten dienste van de
vrede.

Een oproep om op zoek te gaan naar
het vertrouwen in elkaar. Het Vre-
deslicht staat open voor alle men-
sen, ongeacht religie, geaardheid of
politieke strekking.

Na een bewogen reis kwam het Vre-
deslicht in Oostenrijk aan op vrij-
dag 17 november 2023.

Op 14 december kwam het toe in
Boutersem, van waaruit het verder
verdeeld werd.

Wij, vanuit onze Pastorale Zone
KesseLinde hebben het daar opge-
haald om het dan tijdens de Vre-
desviering van **zaterdag 16 de-
cember om 20 uur** verder door
te geven aan onze 7 geloofsgemeen-
schappen en aan iedereen die die
avond in de viering zal aanwezig
zijn. Het vredeslicht is onderweg
naar ieder van ons die van goede
wille is. Laat Kerstmis een feest van
vrede en vreugde zijn.

KMSKA ... EEN Overweldigende KUSTCOLLECTIE IN ANTWERPEN!

OKRA - Vrijdag 27 oktober:
Geleid bezoek Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen (KMSKA)

ONTSTAAN EN EVOLUTIE VAN DE KUNSTCOLLECTIE

Met dit overzicht duiken we in het verleden van het museum: van mijlpaal tot mijlpaal.

* In 1382 groepeerde de Antwerpse Sint-Lutgardisgilde schilders, beeldhouwers, goud- en zilversmeden.

De schilderskamer verfraaien ze met eigen werken. Rubens schenkt er zijn 'De Heilige familie met de papegaai'. Dit is een van zijn eerste werken.

* In 1663 wordt de academie opgericht waar jonge kunstenaars en veelzijdige opleiding krijgen.

Ze verkrijgt de kunstcollectie van en na de ontbinding van de Sint-Lucasgilde.

* In 1794 is er de Franse kunstroof en stelt Napoleon samen met de gestolen kunstwerken uit andere landen tentoon in het Louvre.

Na de slag bij Waterloo keren de Vlaamse meesters per stoet terug

naar huis.

* In 1840 krijgt de kunstcollectie een echte boom. De oud-burgemeester van Antwerpen, Florent van Ertborn schenkt na zijn dood 144 schilderijen van onder anderen Jan Van Eyck, Rogier van der Weyden, Hans Memling en Jean Fouquet.

Tevens is de eenzijdige samenstelling van de museumcollectie met kunst uit de 16de en 17de eeuw aangevuld met meesterwerken uit de 14de, 15de en vroege 16de eeuw.

* In 1851 zetten museum en academie de eerste stappen om een eigentijdse kunstcollectie te bouwen.

* Het museum wordt te klein en in 1875 viel de beslissing om een nieuw museum te bouwen op het Zuid. Men koos voor zalen hoog boven de grond zodat er geen wateroverlast tot bij de kunstwerken kon en een brandveilige afstand tussen kunst en woonwijk verzekerd is. De deuren worden met een groot feest geopend op 11 augustus 1890.

* In 1905 worden de wagen spannen met vier paarden en twee mannen boven op het dak gehesen.

Sinds hun plaatsing vormen ze bij

uitstek het symbool van het museum en de moderne kunst.

* Tijdens de eerste en de tweede wereldoorlog worden de kunstwerken via luiken in de vloer ondergebracht in een bomvrije kelder. De Duitse vliegende bommen op Antwerpen waren immers een permanente dreiging. Op 13 oktober 1944 valt een vliegende bom die het museum en enkele kunstwerken beschadigt en de glazen daken verbrijzelt.

* Antwerpen organiseert in 1976-1977 een Rubensjaar. Het museum bevindt zich in slechte staat en heeft geen elektrische verlichting in de zalen. Een jaar later is het museum na renovatie klaar voor de meest omvangrijke expositie van alle initiatieven van het glansjaar.

* In 1989 komen er na schenking 13 schilderijen, 8 beelden en 36 tekeningen en aquarellen van Rik Wouters bij. Een torso (lichaam zonder armen, benen, hoofd en nek) van 'Het zotte geweld' en de 'Lezende vrouw' zijn enkele blikvangers.

* Het plein voor het museum kon niet achterblijven. Een sculptuur van de vier koppen van Rodin ge-

ven een voorsmaakje van de kunst binnenin. Zo wordt het plein in 1999 een plein met kunst.

* In 2003 geeft de Vlaamse Overheid de opdracht tot actualisering van het museumgebouw in overeenstemming met de behoeften van de 21ste eeuw.

KMSKA KLAAR VOOR DE 21STE EEUW

Met een eindbudget van circa 100 miljoen € en 11 jaar later is het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen heropend. Met de grootscheepse renovatie- en uitbreidingswerken is het museumconcept grondig herdacht.

Aan het einde van de twintigste eeuw had het KMSKA nauwelijks uitstraling. In het nieuwe concept staat de bezoeker centraal. Daarmee sluit het aan bij de huidige museale tendensen.

* De bestaande vleugels behouden hun classicistische en barokke uitstraling.

* Alle bestaande zalen kregen een nieuw glazen plafond.

* Door de toenemende vervuiling waren de gebruikte soorten natuursteen van de gevels onzichtbaar.

* Binnenin kregen de historische museumzalen hun oorspronkelijk diepe kleuren terug.

* Het houtwerk en de plafonds zijn hersteld met traditionele materialen en technieken.

* In de nieuwe zalen op de bovenverdieping zorgen 198 driehoekige dakkoepels voor het nodige daglicht.

* Aan het plaatsgebrek is ook verholpen. Op de vroegere het binnenplaatsen (patio's) is een 1.000 ton zware staalstructuur opgetrokken tot boven de oorspronkelijke dakhoogte. Dit levert 40 % extra ruimte op. In de tien hedendaagse zalen variëren hoogte volume en lichtinval. De ruimtes zijn sterk verticaal georiënteerd.

* In de vloer zijn luiken voorzien waarlangs de grote schilderijen met minder gevaar naar binnen kunnen gehesen worden? Buitenlandse musea zijn hierdoor minder terughoudend om hun werken tijdelijk af te staan.

* Een architecturaal kunststuk is een rechtdoorgaande trap van 37 lopende meter en 103 treden ook 'de weg naar de hemel' genoemd. Die trap overbrugt een hoogteverschil van 22 meter en verbindt de nieuwe

zalen van de eerste verdieping met die op de bovenste verdieping. Toch verkoos ons gezelschap een grote moderne lift met reflecterende wanden.

* De parketvloeren hadden het in de loop der jaren zwaar te verduren gekregen. Een gespecialiseerde firma heeft het volledig opgeschuurd en geolied. Bovendien moesten meerdere stroken weggenomen en herplaats worden.

* In de inkomhal leidt een monumentale marmeren trap ons naar het verdiep waar een mozaïeken vloer het sluitstuk vormt met de wanden bekleed met inpalmende doeken.

BEZOEK AAN DE EXPOSITIE

De expositie geeft de indruk dat er twee musea in een gebouw verenigd zijn.

Bij het binnenkomen van het museum sta je meteen voor een keuze: – In de historische zalen zien we de kunst van de oude meesters die geschilderd werden voor 1880.

De Rubens en Van Dyck zalen zijn perfect voor het tentoonstellen van de kolossale altaarstukken.

Bomvolle muren etaleren de rijkdom van de collectie.

Op de bovenverdieping zijn alle muurtjes en rekken weggehaald. Zo krijg je indrukwekkende doorkijken. Het houtwerk is opgefrist. De muurkleuren bevorderen het historisch kleurenpalet en het resultaat voelt opnieuw heel 19de-eeuws. 22% van de kunstwerken dateert van voor 1800.

– In de witte zalen kunnen we genieten van de kunst na 1880 en James Ensor.

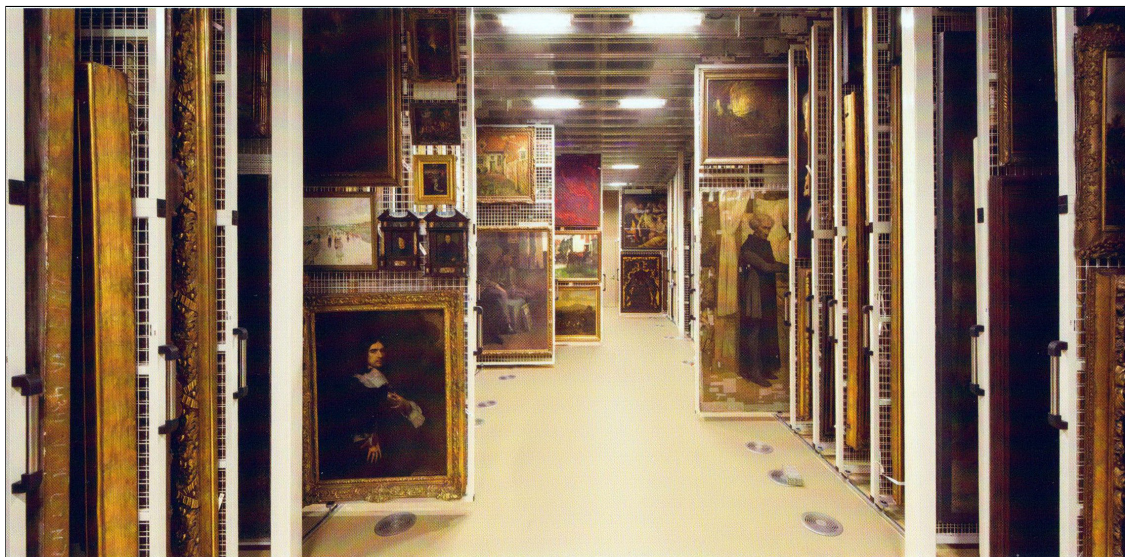
Zo'n kijkspel past minder bij de moderne kunst. Die komt tot haar recht om bij ooghoogte te worden bekeken en schilderij naast schilderij. Van de 19de eeuw is er 36% en 42% van de 20ste

James Ensor is de verbindende figuur tussen de twee werelden.

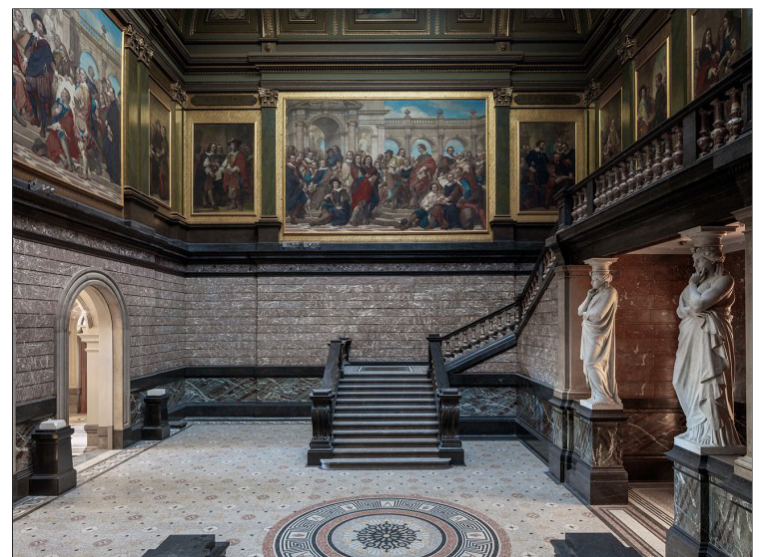
Het totaalpakket is goed voor zo'n 650 werken, iets minder dan 10 % van het bezit van het KMSKA.

Voor een uitgebreide wandeling met Willy Depoorter door de expositie ga naar

<https://www.franciscusfrando.be/231027MSKAantwerpen.htm>

Meer dan 150 rekken bieden plaats voor ongeveer 1800 schilderijen

Trappenhall © Karin Borghouts

Hoop en inkeer in een woonzorgcentrum

Robin Bovy

Hebben ouderen in een woonzorgcentrum nog hoop? Verwachten ze nog iets van het leven? Een jaar geleden ging ik ervan uit dat dit eenvoudige vragen waren. Natuurlijk hebben ouderen nog hoop en verwachtingen! Dat is toch vanzelfsprekend, dacht ik. Maar toen ik tijdens de adventsperiode hierover in gesprek ging met het zorgpersoneel van een woonzorgcentrum, bleek dat mijn overtuiging niet door iedereen gedeeld werd. Een zorgkundige zei zelfs: ‘Onze ouderen hebben geen hoop meer, zij wachten slechts op de dood’.

Stilte. Ik werd stil en wist eerlijk gezegd niet hoe ik moest reageren op die uitspraak. Er rezen enkele vragen: hebben ouderen in een woonzorgcentrum werkelijk geen hoop en verwachtingen meer? Is het naïef van mij om te denken dat er in elke levensfase nog hoop is? Er was maar een manier om hier een antwoord op te krijgen. Ik moest hierover in gesprek treden met de bewoners van het woonzorgcentrum. Ik bracht een aantal bewoners samen voor een groepsgesprek over de advent. Tijdens dit gesprek stelde ik hen de vraag of zij nog hoop en verwachtingen hadden. Tot mijn verbazing – maar ook tot mijn geruststelling – antwoordden iedereen hier positief op. Elke bewoner, elke oudere die aanwezig was, had op een bepaalde manier nog hoop in

dit leven.

Naar aanleiding van het groepsgesprek besloot ik om enkele personen nog individueel te spreken over dit thema. Ik ging op bezoek bij een oudere dame. Het zou een bezoek worden dat mij diep zou raken. Een bezoek waarbij de adventsperiode een persoonlijk gezicht zou krijgen. Ik mocht getuigen zijn van een verhaal waarin de advent als periode van hoop en verwachting, van inkeer en solidariteit om Gods komst mogelijk te maken heel concreet zou worden.

De vrouw vertelde me dat ze zich niet goed voelde omdat ze in conflict lag met iemand. Ze voelde zich niet goed omdat dit conflict haar relatie met God in de weg stond. Ze wou zuiver zijn in haar geloof en oprecht zijn tegenover God. Maar deze grondhoudingen waren volgens haar niet mogelijk zolang het conflict bleef duren. Ze wou zich dus verzoenen. Onbewust ging zij aan de slag met de tweede brief van de heilige apostel Petrus waarin we worden opgeroepen om in vrede met God voor Hem te verschijnen, onbevlekt en onberispelijk. Die vrede met God was haar hoop.

De hoop die ze had, was ook haar drijfveer. Christen ben je in woord en in daad, dit had de oude dame begrepen. Ze begreep de woorden die we tijdens de tweede zondag van de advent in het evangelie volgens Marcus lazen. Woorden die ons vragen de weg van de Heer gereed te maken en zijn paden recht te maken. Het zijn woorden die pas echt betekenis krijgen als we tot inkeer komen, als we ons bewust worden van onze gebreken en hiermee aan de slag willen gaan om ons te verzoenen met God en medemens. Deze inkeer, deze innerlijke verandering is een levenslang proces.

Het is groeien in het geloof. De oude dame toonde me dat deze geloofsgroei van alle leeftijden is en dat deze groei ontspringt vanuit de hoop.

Maar onze invloed is beperkt en dat ervoer ook de oude dame. Ondanks haar goede intenties, was verzoening niet mogelijk. Ze kreeg namelijk geen gehoor bij de andere partij. Ze moest vrede nemen met een conflict dat zij niet meer wou. Vrede nemen met datgene dat haar vrede met God in de weg stond. Ze had nood aan troost, aan de troost die verwoord werd in de eerste lezing uit de profeet Jesaja op deze tweede zondag van de advent. Maar die troost konden mijn woorden niet bieden, we hadden God hiervoor nodig. We gingen in gebed en vroegen steun aan God. Tijdens dit gebed nam de oude dame het woord en bad voor de persoon met wie ze in conflict lag. Ze bad voor haar welzijn en voor haar gezin en wenste haar heel wat goede dingen toe. Ik was verwonderd over haar liefdevol spreken. Ondanks de pijn en verdriet wist zij zichzelf aan de kant te schuiven om trouw te zijn aan Gods boodschap. Uiteindelijk werd het conflict niet bijgelegd, maar toch had ik het gevoel dat de oude dame haar vrede met God vond. Ze was getroost omdat we Gods aanwezigheid voelden in ons gebed.

Advent heeft voor mij een gezicht gekregen. Het gezicht van een vrouw die hoopt, die tot inkeer komt en toont hoe de Heer ook in ons leven geboren kan worden.

*Robin Bovy
Pastoraal medewerker in woonzorgcentrum Vogelzang
Stafmedewerker bij team caritas in het vicariaat Vlaams-Brabant & Mechelen*

Caracashulpfonds

Pater Willy Polders

Beste lezer en sympathisant,

De seizoenen zijn niet meer van toen. Overvloedige regen en periodes van lange droogte wisselen elkaar af. Sneeuw op Kerstmis hoort er al lang niet meer bij. Maar sneeuw of geen sneeuw, de weergoden zullen ons niet beletten om Kertsmis te vieren als het feest van Jezus geboorte.

Het lekkere eten en de vele cadeautjes mogen ons niet afleiden van de kerngedachte van dit feest, de menswording van Jezus. Op 25 december worden we uitgenodigd om

naar zijn voorbeeld ten volle mens te worden. Er te zijn voor de anderen.

Aan deze oproep beantwoordt onze financiële steun voor de minder begoede studenten en hun familie in Campo Rico. Moge het voorbeeld van Padre Eugenio ons ook in het nieuwe jaar aansporen om onze broeders en zusters in het verre Venezuela verder te ondersteunen op hun weg naar bevrijding uit armoede en moedeloosheid.

In dit tijdschrift maakt Pater Willy Polders ons zijn allerbeste wensen voor Kerstmis en Nieuwjaar over. Met de eindejaarsfeesten in het vooruitzicht wensen we u en uw familie een Zalig Kerstfeest en Gelukkig Nieuwjaar.

BELANGRIJK BERICHT!!!

Om u volgend jaar een geldig attest wegens schenking te kunnen bezorgen, hebben we **uw nationaal nummer** nodig. Dit nummer kan u vinden op de achterzijde van uw identiteitskaart. Gelieve dit num-

mer te bezorgen aan Eddy Deroost, Verenigingstraat 41 te Kessel-Lo. Telefoonnummer: 016 25.35.23. Mailadres: eddyderoost(a)skynet.be.

AANDACHT... AANDACHT... AANDACHT...AANDACHT...

Kerstmis is het feest van pakjes en cadeautjes. Laten we van deze gelegenheid gebruik maken om een extra steentje bij te dragen tot het welslagen van het Project van de Studiebeurzen.

Indien u **vòòr eind december** een bedrag van **€ 40** of meer op rekening **BE0643 1022 4801 22** van het Caracashulpfonds stort ontvangt u een attest wegens schenking. Het bedrag van deze schenking kan u volgend jaar in mindering brengen van uw belastingaangifte voor het jaar 2023.

Met dit gebaar bewijst u niet alleen de jongeren in Campo Rico maar ook uzelf een dienst.

Lees verder hiernaast

KERSTCONCERT

Leuvens Meisjeskoor

Trinid Singers

22 december 2023

Abdij van Vlierbeek
20 uur (deuren 19 uur 30)
Tickets: € 20 (-10 jaar = gratis)
Bestellen: KerstconcertLMK@gmail.com
BE34973469805790 (v.u. Katrien Vermijlen)

Vertelurtjes in de abdijkerk Vlierbeek

Net zoals vorig jaar installeren we net voor Kerstmis een knus voorleeshoekje in de abdijkerk van Vlierbeek. Kinderen vanaf 3 tot 8 jaar zijn welkom op woensdag 20 en dinsdag 26 december van 15 tot 16

uur in onze abdijkerk om te komen luisteren naar mooie kerstverhalen.

Onze vertellers hebben er alvast zin in. Jullie ook?

Vervolg van Caracashulpfonds hiernaast

VROLIJK KERSTFEEST

Misschien zal je denken dat het nog wat vroeg is om kerstwensen in ontvangst te nemen. De Goede Sint zal al wel gekomen zijn. In Venezuela kennen we de Goede Sint helemaal niet, wel het dikke rode kerstmannetje dat gezeten op een slee over de imaginaire sneeuw trekt onder onze stralende zon.

Onze president verklaarde plechtig dat het op 1 november Kerstmis is en dat in alle scholen en publieke gebouwen de kerstversiering aange-stoken moest worden. Vergeleken met vorig jaar viel deze beslissing eerder laat. Toen werd al in oktober geproclameerd dat het Kerstmis was. Zelfs de kardinaal van Caracas was vrij laat toen hij kort geleden aan alle parochies vroeg om vanaf 3 december volle bak kerstliederen te zingen in de liturgie. Bij hem is het te begrijpen, hij is bijna tachtig en wordt met de dag trager van begrip.

In ieder geval, te vroeg of te laat, ik wens jullie van harte een Zalig Kerstmis en nadien een Gelukkig Nieuwjaar 2024. De vele families van Campo Rico blijven rekenen op uw steun in het nieuwe jaar, een steun die telkens als een ge-

schenk uit de hemel komt, bijzonder in deze crisisjaren.

Ondanks het feit dat het dus Kerstmis is, komen er toch donkere wolken aandrijven. Zo dreigt de ruzie tussen Venezuela en Guyana over het gebied ‘Esequibo’ de vrede van Kerstmis te verstoren. Deze naam zegt u misschien niets, maar het is een gebied dat deel uitmaakt van Guyana. Het is veel groter dan België en Venezuela wil het inpalmen. Op 3 december wordt in ons land een groot nationaal referendum gehouden met de vraag om het gebied al dan niet in te palmen. Grote belangen staan op het spel aan beide kanten. Dat is echter niet het enige probleem dat ons zal bezighouden. Volgend jaar zijn er verkiezingen. Wie wordt dan de nieuwe president voor de volgende vijf jaren? Genoeg kopzorgen voor de komende maanden.

Op dit ogenblik kletteren de wapens in Oekraïne en Palestina. Wij doen het voorlopig ietsje beschaafder, enkel met woorden. Dat hopen we toch.

Ik wens jullie nogmaals het allerbeste voor 2024. Vooral vrede.